

Тарасова О.О.

АНАЛІЗ ІСТОРИЧНИХ ЗМІН У КОНСТРУЮВАННІ ОДЯГУ

Історія дизайну моди – це багатогранний процес, що відображає зміни в суспільстві, культурі, технологіях і навіть політиці. Цей аналіз дозволяє нам побачити, як людство перейшло від простих форм і функціональності до складних дизайнерських рішень, що поєднують естетику, комфорт та інновації. Мода – сукупність смаків і поглядів, що панують у визначеному середовищі у визначений, зазвичай нетривалий час. Кожна мода – це в деякому сенсі дзеркало тієї епохи, що відображає соціально-політичне життя, рівень розвитку суспільства, характер розвитку продуктивних сил, найбільш вражаючі події, найважливіші культурні та наукові досягнення, звичаї та психологію сучасної людини, його уявлення про естетичні ідеали [1].

У Давні часи одяг використовувався, як об'єкт простоти та функціональності. У первісному суспільстві одяг був не тільки засобом захисту від погодних умов, а й першим кроком до самоідентифікації людини. За рахунок матеріалів, використовували природні та натуральні ресурси, такі як: шкіру тварин, хутро, конопляне або лляне волокно. Для їх обробки потребувалися мінімальні зусилля. Важливою рисою була простота. Одяг часто складався з прямокутних тканин, скріплених поясами, вузлами або шпильками, також одяг виконував практичні функції без особливих прикрас і статусних символів. Є декілька прикладів одягу давніх часів, серед них: у давніх греків хітони – прямокутники тканини, драпіровані навколо тіла, у Київській Русі використовували грубі полотна для виготовлення тунік, калаширис – це проста туніка або довгий лляний одяг, її носили як чоловіки, так і жінки, та стукка – це жіночий плащ або довга сукня, подібна до хітону, але з додатковими шарами тканини, яку носили в стародавньому Римі.

За часи Середньовіччя одяг почав відображати соціальний статус, ієрархію та багатство. В цей час почали розвиватися конструкції. Використовувалися вставки, мережива і навіть перші корсети. Якщо за рахунок матеріалу, то використовували таку тканину, як шовк, оксамит, шерсть. Тканина прикрашалася вишивкою, ювелірними виробами і золотими нитками. Були різні види одягу та аксесуарів, як для чоловіків так і для жінок. Наприклад, котта – основна сукня з довгими рукавами, приталена в талії, носили її як повсякденний одяг, для чоловіків це був гамбізон – приталений м'який одяг із багатошарової тканини, який носили під обладунками, та який захищав від ударів [2].

Епоха Ренесансу та бароко, це саме той період, що є відображенням естетики і розкоші. Ці періоди характеризувалися відродженням інтересу до мистецтва і моді, що знайшло відображення в одязі. Це час технологічного прориву, що показує поява нових способів виготовлення тканин і шиття, таких як жаккардові візерунки або складні мережива, розкішний і об'ємний дизайн, широкі плечі, вузька талія, кринолін користуються популярністю і надають сукні об'єм [3].

XIX століття – це період індустріалізація і стандартизація, саме він характеризується промисловою революцією, яка змінила процес створення одягу назавжди. Винахід швейної машини значно прискорило процес пошиття і зробило одяг для середнього класу більш доступною.

Змінилися стандарти одягу, які призвели до можливості масового виробництва з урахуванням загальних розмірів. Також в цей період виникли модні журнали, які допомогли глобалізувати різні модні тенденції того часу. У цей період з'явилися перші стандарти розмірів, масове виробництво одягу та нові тканини. Почав з'являтися такий одяг, як: шаль, яку використовували для утеплення та додавання елегантності образу, капот – це жіночий капелюх із великими полями, прикрашений стрічками та квітами, різні види суконь, приталені жакети, фраки, брюки, краватки. Однак з розвитком виробництва зросли потреби у великій кількості тканини, період Індустріалізації став початком для доступності фабричної тканини, такої як бавовна, вовна та шовк, і розвитку штучних барвників, які дозволили створювати яскраві кольори [4].

З початку ХХ століття, яке стало революційним у світі моди, де практичність і нові стилі почали домінувати. Це століття стало епохою свободи стилю та інновацій, що вплинули на те, як ми вдягаємося сьогодні. В цей період з'явилися такі матеріали для виготовлення одягу, як поліестер, нейлон, спандекс шовк, сатин, мережива та багатий декор.

Епоха модерну принесла у світ моди пишні сукні з корсетами та широкими спідницями, цей одяг підкреслював жіночність і багатство. Джазова епоха і емансипація створила короткі сукні-флепери для жінок, що дозволяли свободу рухів, а для чоловіків модними стали капелюхи-трилбі та панамі. У 1970-ті роки популярними були блискітки, облягаючі комбінезони та широкі штани-кльош. А 1990-ті роки дали можливість вдягати фланелеві сорочки, рвані джинси, розтягнуті светри [5].

Наші часи, це період сучасності та технологій, які розкрили бачення на використання 3D-друку, лазерного різання та штучного інтелекту для створення складних форм і конструкцій. Люди можуть носити різний одяг, призначений для різних статей, віку та форм. Історія одягу завжди прагнула знайти баланс між красою, комфортом та функціональністю. Дизайн одягу, будучи дзеркалом часу, показує, як мода адаптується до технологічних інновацій та культурних змін.

Література:

1. Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу / Навчальний посібник // М.В. Колосніченко, К.Л. Процик – К.: КНУТД, 2011. – 238 с.

2. З історії моди: Візантія. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.tk-furniture.com.ua/z-istoriyi-modi-vizantiya/>

3. Стиль Ренесансу в історії моди. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://liza.ua/lifestyle/fashion/stil-renessansa-v-istorii-modyi/>

4. Європейський костюм 19 століття. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://arshistorian.blogspot.com/2020/11/19.html>

5. ХХ століття. Історія сукні та не тільки. [Електронний ресурс] / Режим доступу:

<https://etnoxata.com.ua/statti/moda-ta-stil/hh-stolittja-istorija-sukni-ta-ne-tilki/?srsltid=AfmBOopz8Mg9uZqymWwa5WZdP9ZKmghSdbqqCID9kDQZdr0pBrTsZA6x>

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доцента Нікуліної А.В.